
ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ
УЧЕНИКА
ОШ „Светозар Марковић“ Лесковац

ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ
(дел. бр. 545 од 26.04.2024. год.)

Април, 2024. године

Република Србија
ОСНОВНА ШКОЛА
„СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“
Лесковац
дел. бр. 545
датум: 26.04.2024.

На основу члана 108. став 1, члана 119. став 1. тачка 1) и члана 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023- даље: Закон) и члана 45. став 4. и 56. став 1. тачка 1) Статута Основне школе "Светозар Марковић" Лесковац (пречишћени текст дел.бр.491 од 15.04.2023.год.), Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује ОШ „Светозар Марковић“ Лесковац (дел. бр. 1049 од 15.09.2022. год.), Правилника о изменама и допунама Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује ОШ „Светозар Марковић“ Лесковац (дел. бр. 1111 од 15.09.2023. год.) и Правилника о изменама и допунама Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује ОШ „Светозар Марковић“ Лесковац (дел. бр. 544 од 26.04.2024. год.), Школски одбор је на седници одржаној дана 26.04.2024. године донео

**ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ
И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА
ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ
И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ
ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ ЛЕСКОВАЦ**

(ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

І Уводне одредбе

Члан 1

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу са Упутством за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика ("Сл. гласник РС", бр. 67/2022 - даље: Упутство) и овим правилником.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Правилник је донет на основу анализе потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада Школе, који се односе на просторне, техничке, временске и друге организационе услове, као што су: приступ и сигурност објекта Школе, сигурност простора око Школе, стање у унутрашњем простору Школе, као и специфичне услове и околности које су карактеристичне за Школу и њену околину, прописаних Упутством.

У поступку прописивања мера за заштиту и безбедност деце и ученика учествује и савет родитеља Школе, а прибавља се и мишљење ученичког парламента.

Термини изражени у овом Правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Члан 2

Школа у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, остварује комуникацију са релевантним институцијама на националном и локалном нивоу (органи, организације, установе, тела и др.) у реализацији заједничких активности усмерених на обезбеђивање заштите и безбедности деце и ученика.

Средства за спровођење мера из члана 1. овог правилника обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Члан 3

Овим правилником, обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност:

- у школској згради и школском дворишту;
- на путу између куће и Школе;
- ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Члан 4

Одељенски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 5

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступник (даље: родитељ) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Школа је у обавези да о свим мерама заштите и безбедности које предузима, на одговарајући начин (усмена информација, писмено обавештење, на огласној табли или званичној интернет страници установе и сл.) упознаје ученике, њихове родитеље, као и све запослене.

Члан 6

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом.

Члан 7

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 8

Директор Школе утврђује распоред дежурстава наставника.

Места дежурства у школском објекту и дворишту Матичне школе у Лесковцу су:

- улаз у објект и приземље школског објекта – два наставника;
- спрат школског објекта – два наставника;
- школско двориште – један наставник.

Места дежурства у школском објекту и дворишту Издвојеног одељења школе у Доњој Јајини:

- школски објект – један наставник;
- школско двориште – један наставник;

У школском објекту Издвојеног одељења у Кукуловцу у школском објекту и дворишту дежура наставник који у изводи наставу.

Дежурни наставници обављају дужност дежурства пре почетка наставе и током школских одмора.

Током трајања часа дужност дежурства у школском објекту обављају помоћни радници.

У школском објекту Матичне школе у Лесковцу помоћни радници дежурају по следећем распореду: на улазу у објект и приземљу - један запослени и на спрату школског објекта – један запослени.

Посебна обавеза директора је да повремено, без претходне најаве, а најмање 2 (два) пута месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера безбедности и заштите ученика, прописаних овим правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 9

Школа у циљу превенције предузима мере заштите од пожара, сарађује са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, израђује правила за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних околности и ситуација; правила за сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу установи; правила за сарадњу са надлежним службама ради постављања одговарајуће заштитне сигнализације на саобраћајницама на прилазу установи и утврђује правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност деце и ученика.

Члан 10

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе - Правилника о безбедности и здрављу на раду, Правила о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

II Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 11

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана само главна улазна врата Школе и само једна капија која води у школско двориште.

За откључавање капија на школском дворишту и улазних врата овлашћени су домар/мајстор одржавања, директор, помоћник директора, и чистачица.

Домар/мајстор одржавања откључава капију на школском дворишту пре почетка наставе и главна улазна врата, улаз за ученике, свакодневно проверава стање школских просторија и дворишта и о томе обавештава директора или помоћника директора, пријављује надлежној служби кварове и оштећења на инсталацијама - опреми водоводне, канализационе, електричне и гасне мреже, котларнице и др, а у случају потребе предузима неопходне мере.

Члан 12

Када се у Школи не изводи настава и друге активности, све капије на школском дворишту и сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање капије и улаза на почетку радног времена у првој смени и за закључавање капије и улаза на крају радног времена задужен је домар/мајстор одржавања, а у његовом одсуству - друго лице, по овлашћењу директора или помоћника директора.

Члан 13

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, улаз и излаз из школе, дежурства, односи са другим ученицима и запосленим и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у школи, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе одељенских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља за време боравка у школи, начин евидентирања уласка трећих лица у установу, могућности боравка у установи, односно непосредног учешћа родитеља ученика у активностима установе, кретање лица која долазе у школу, начин утврђивања идентитета лица која остварују родитељско право, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Заштита од болести и повреда

Члан 14

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

- 1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно-хигијенским прописима и мерама;
- 2) поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства;
- 3) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са школским лекаром и надлежним здравственим институцијама.

Члан 15

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

- 1) обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 3) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде.

Члан 16

Школа је у обавези да на истакнутом месту за прву помоћ видно обележи где се налази комплет за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефоне хитне помоћи и надлежног дома здравља, као и начин поступања у ситуацији када је потребно ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду ученика - ко позива хитну помоћ и обавештава родитеља и по потреби надлежну инспекцију.

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаље га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 17

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, плановима заштите од пожара, одлукама надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа и општим актом Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 18

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, домар/мајстор одржавања свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара/мајстора одржавања, директора или, помоћника директора о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 19

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар/мајстор одржавања свакодневно проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара/мајстора одржавања, директора или помоћника директора о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 20

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 21

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој области.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара/мајстора одржавања, директора или помоћника директора о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Члан 22

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 17. до 22. овог Правилника.

III Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 23

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора или помоћника директора, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 24

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље).

Члан 25

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељењске заједнице и родитељским састанцима.

IV Заштита и безбедност ван зграде школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа

Члан 26

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се

примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту. Посебно треба водити рачуна о томе да се у циљу заштите и безбедности превоз ученика, по правилу, не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија и наставе у природи

Члан 27

Екскурзија и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије и наставе у природи.

Екскурзија и настава у природи се може изводити након добијене сагласности савета родитеља Школе.

Члан 28

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије и наставе у природи, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) квалитет исхране ученика.

Смештај ученика на екскурзији и извођење настави у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Пре поласка на наставу у природи Школа обавезно организује лекарски преглед свих ученика.

Обавезе школе у заштити од дискриминације, злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања

Члан 29

Школа је у обавези да планира превентивне и интервентне програме са циљем промене понашања код ученика.

У том циљу, Школа израђује и реализује годишње програме заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програма спречавања дискриминације у складу са Законом и Правилником којим се уређује протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилником којим се уређује поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности.

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба правила понашања у Школи, активности стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и других одговарајућих стручних органа.

Члан 30

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста,

социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету и ученику; детета и ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику детета и ученика према другом детету или ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

У случајевима дискриминаторног понашања и понашања којим се вређа углед, част и достојанство личности школа поступа у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности и Статутом школе.

У Школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

Члан 31

У школи је забрањено: физичко, психичко, социјално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља и одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим. Због повреде ове забране, против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

У одговору на насиље, злостављање и занемаривање школа поступа у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Статутом школе.

Члан 32

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- природна смрт детета/ученика;
- покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње);
- покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи;
- нестанак детета/ученика;
- масовно тровање у простору установе;
- дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- талачка криза;
- насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);

- техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- други кризни догађаји, у смислу Правилника о протоколу поступања у случајевима насиља, злостављања и занемаривања.

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредог стања, школа поступа у складу са прописима који то уређују.

У случају наступања кризног догађаја школа поступа у складу са Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Статутом школе.

V Завршне одредбе

Члан 33

Овај Правилник донет је у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

Измене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

Члан 34

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац, дел.бр. 293 од 29.03.2018. године.

Члан 35

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Самостални члан Правилника о изменама и допунама Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује ОШ „Светозар Марковић“ Лесковац дел. бр. 1111 од 15.09.2023. године

Члан 2.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Самостални члан Правилника о изменама и допунама Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује ОШ „Светозар Марковић“ Лесковац дел. бр. 544 од 26.04.2024. године

Члан 4.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник
Школског одбора
ОШ „Светозар Марковић“
Лесковац

Валентина Тренчић